

Ilmastonmuutos myllertää myös

peltojen linnustoa

Tutkija Teemu Lehtiniemi: Lintuvahingot kuriin maisematason suunnittelulla.

Maailma muuttuu. Ilmasto muuttuu. Linnustoa muuttuu. Peltotöiden ja muuttolintujen aikataulut muuttuvat, BirdLife Suomen suojelu- ja tutkimusjohtaja **Teemu Lehtiniemi** sanoo.

– Esimerkiksi reilu kymmenen vuotta sitten muutama sata valkopieskianhaa pysähtyi muuttomatallaan Suomen pelloille, mutta nyt niitä pysähtyy jo yli miljoona. Olemme uusien haasteiden edessä.

Hyvässä maaseutumaisemassa sekä linnut että viljelijät pärjäävät. On vain löydettävä oikeat menettelytavat. Linnut tarvitsevat ruokansa ja pesintäsuojansa ja ihmisten on pystyttävä viljelemään tuottoisasti.

– Uudenlaisten konfliktien ratkaisutoimenpiteet on suunniteltava maisematason hallinnalla. Niihin voidaan vastata yhteistyössä, ennalta varautumalla ja esimerkiksi tukipolitiikalla, kun tavoitteet ovat selkeät.

Järki Pellon Peltolintu -tilaisuudessa rakennettiin kokonaisnäkemystä ja kaivettiin esiin ratkaisuja. Tilaisuus veti yli kuusikymmentä asiasta kiinnostunutta maaliskuisen iltatilaisuuteen Salossa. Mukana oli viljelijöitä ja lintuharrastajia.

Katoavia ja tulokkaita

Keskusteluissa nostettiin esiin käytännön esimerkkejä ja juteltiin keinoista, joilla lintuhaittoja voidaan torjua viljelymailta. Samalla puhuttiin peltomaisemasta kadonneista ja uhanalaisista linnuista.

Luonnon- ja riistanhoitosäätiön asiantuntija ja innokas lintuharrastaja **Heikki Helle** painotti monimuotoisuutta ja monien toimijoiden yhteistyön merkitystä.

– Riistapilke silmäkulmassa on mahdollista tehdä hyvää monimuotoisuuden edistämiseksi. Maisemaa ja luontoa voidaan hoitaa niin, että sii-

tä hyötyvät viljelijät, lintuharrastajat ja metsästäjät.

Helle esitteli uhanalaisuuskartoituksia, joita tehdään säännöllisesti. Peltolinnustosta ovat erittäin uhanalaisiksi luokiteltuja esimerkiksi räystäspääsky ja peltosirkku, hän mainitsi. Vaarantuneita ovat muun muassa taivaanvuohi, varpunen ja viherpeippo.

Kuovit kadonneet

Maatalouden rakennemuutos vaikuttaa luonnollisesti peltolinnustoon. Tuotannon keskittyminen ja yksipuolistuminen heijastuu lintumaailmaan ja hyönteisiin sekä pölyttäjiin.

Yleisön joukosta salolainen rengas-

Lintumiehet kohtasivat toisensa myös käytäväkeskusteluissa. Professori Juhani Karhumäki on ikänsä rengastanut lintuja ja korosti sitä, että alueelliset erot ovat hyvinkin suuret. Luonnon- ja riistanhoitosäätiön asiantuntija Heikki Helle oli samoilla linjoilla.

KATSO LISÄÄ:
www.jarhi.fi/fi/jarki-pelto-tilaisuudet

Ilmastonmuutos tuo lisää lintuja suomalaispeltomaisemiin. Laujoutseen ruokailee mielellään keväällä orasmaalla. Taustalla kaksi merihanhaa.

taja ja pitkään lintuja harrastanut professori **Juhani Karhumäki** korosti, että alueelliset erot ovat suuret ja paikalliset olosuhteet ja toimenpiteet ratkaisevat.

Tilaisuudessa nousi esiin huoli kuovista, joka on lounaisesta Suomesta kadonnut lähes täysin. Karhumäki kaipasi asiasta lisää tutkimusta.

Kuovien kohtalo on myös seurausta ilmastonmuutoksesta. Helle selitti, miten vielä 1970-luvulla ensin käynnistettiin peltotyöt ja sen jälkeen vasta kuovit lensivät peltomaisemaan pesimään.

– Nyt aikataulut ovat muuttuneet.

ja. Paaleja voisi sijoittaa lähemmäs metsän reunaan, jota naakat välttelevät. Paalien peittäminen, tervaaaminen tai muovisuojan lisääminen voisivat auttaa. Lehtiniemi kertoi myös mahdollisuuksista naakkojen pelotteluun. Äänet, ilmapallot ja peltolinnut voivat myös olla toimivia keinoja.

– Luulin näkeväni unta, kun pohjalainen isäntä kysyi minulta kerran, miten kanahaukan saisi pesimään peltojen tuntumaan. Hänestä se voisi olla ratkaisu muovipaalien

hakeutuvat ruokailemaan aukeille, joissa on matalaa kasvillisuutta ja mielellään vesistöä lähellä, Teemu Lehtiniemi sanoi.

Ei vainoa, eikä vihaa, vaan rakentavaa yhteistyötä, oli myös lintupeltoilla kolmannen puhujan teema. Paikalla oli viljelijä, yrittäjä ja metsästäjä **Juhani Toivakka** Kauhajoen Kainaston kylästä. Hän kertoi yhteistyöstä, joka on tuonut elämää ja tulevaisuuden uskoa tyhjenevään Kauhajoen Kainaston kylään.

– Yhteistyö on mahdollista jopa niin, että kaikki hyötyvät. Metsästysseuran kanssa Kainastossa käynnistettiin peltopyyprojekti kymmenisen vuotta sitten. Mukana olivat metsästäjien lisäksi lähes kaikki kyläläiset, Toivakka kertoi. Kylässä kuitutimisen merkit ovat nyt kadonneet.

– Elvytetty peltopyykanta on tuonut metsästys- ja muuta turismia kylään. Tarvitaan esimerkiksi majoitus-, kuljetus- ja ruokapalveluja. Tarjolla on myös ratsastusmahdollisuuksia ja koirien koulutusta. Maaseutu elää, tuottaa ruokaa ja palveluja kylässä kävijöille.

– Tänä päivänä ei saaliilla retostella, vaan metsästys on enemänkin tapahtuma, Toivakka veti ajatuksensa yhteen ja sai yleisön innostumaan. ♡

”Ei vainoa, eikä vihaa, vaan rakentavaa yhteistyötä.”

Kuovit pesivät ja munivat ensin. Monet peltotyöt alkavat vasta sen jälkeen, mikä on kohtalokasta munapesille.

Naakat riesana

Peltolintuilla nousee esiin hanhien lisäksi lounaissuomalaisia peltoja vaivaavat naakkarparvet.

– Mitä voimme tehdä naakoille, jotka nokkivat muovipaalit rikki välittömästi? kysyi karjalalainen **Reinhold Jensen**.

Keinoina nostettiin esiin kokeilu-

pelastamiseen, Lehtiniemi kertoi ja muistutti, että lintujen pelotteluun täytyy olla ELY-keskuksen lupa.

– Tarvittaessa voidaan harkita ongelmayksilöiden poistamista, mutta lajivainoa ei saa kehittyä.

Hanhet pelloilla

– Pitää tuntea lintujen tavat ja tottumukset, jotta pystyttäisiin ohjaamaan niiden esiintymistä. Hanhet esimerkiksi pelkäävät petoja ja